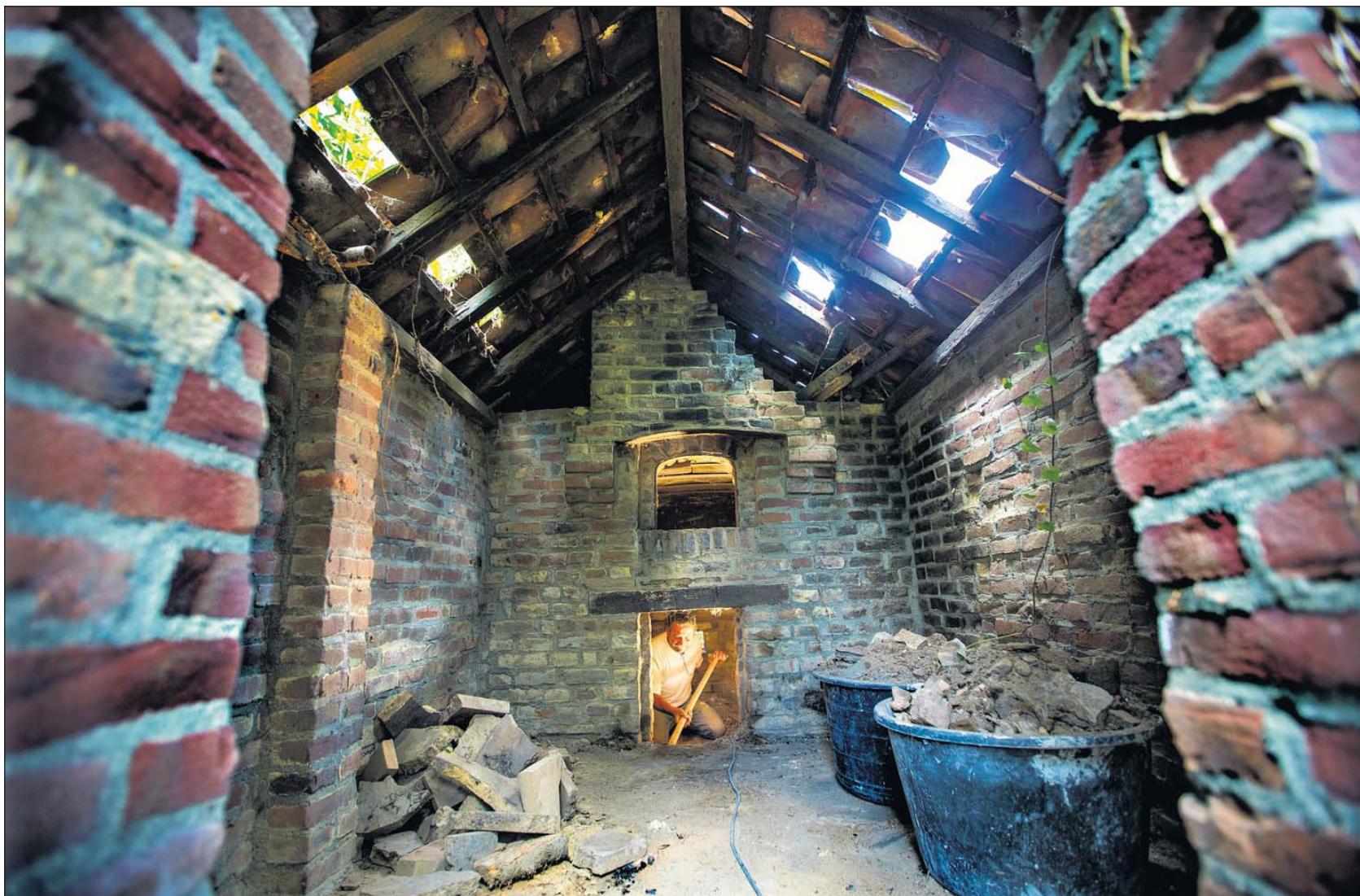

HISTORIE Restauratie van het oudste bewaard gebleven bakhuis van Geulle

De oudste bakoven van Geulle, vermoedelijk stammend uit eerste helft negentiende eeuw, wordt deze weken gerestaureerd.

foto Harry Heuts

Het land van oude bakhuisjes

Geulle telt maar liefst 29 historische bakhuisjes. Paul Notten brengt ze in kaart. Het IKL is gisteren begonnen met de restauratie van het oudste exemplaar.

door Jeroen Geerts

Paul Notten vermoedt dat het iets met de ligging van Geulle te maken heeft. Want een dorp waar maar liefst 29 historische bakhuizen bewaard zijn gebleven, is een unicum. „Ongehoord. Zulke aantallen ben ik nergens anders tegengekomen.” Geulle lag tot halverwege de vorige eeuw vrij geïsoleerd. Notten, die door de jaren heen meerdere artikelen over bakovens schreef voor

de heemkundevereniging van Geulle, vermoedt dat het dorp daarom zelfvoorzienend was voor het bakken van brood en vlaaien. „De meeste ovens zijn tot aan de jaren vijftig of zestig van de vorige eeuw in bedrijf gebleven.” Het is niet alleen opmerkelijk dat er in Geulle zoveel bakovens waren; het is net zo bijzonder dat zo’n flink aantal tot op de dag van vandaag bewaard is gebleven. „Natuurlijk zijn er de nodige verdwenen. Maar over het algemeen zijn de bakovens in Geulle een stuk cultuurhistorie geworden. De bakhuisjes zijn in liefde door het volk opgenomen.” Nottens bijzondere interesse in de ovens begon in 2008, toen hij historisch onderzoek deed naar het exemplaar dat naast zijn ouderlijke woning in het gehucht Moorveld ligt. „Ik kreeg de smaak te pakken.” In de loop der jaren ging hij het hele dorp door om de nog bestaande

bakovens in kaart te brengen. Oude Napoleontische kaarten brachten daarbij uitkomst. „De meeste zijn in prima staat”, weet Notten. „En ze liggen vaak op landschappelijk mooie plekken. Vanwege brandgevaar mocht een bakoven indertijd namelijk niet dichterbij dan op dertig meter afstand van bebouwing staan.”

Notten vindt het jammer dat de meeste bakhuisjes niet te zien zijn, doordat ze in de meeste gevallen op privé-terrein staan.

Aan de Kuiperstraat, vlak langs een pas aangelegd voetpad, staat een bakhuis dat wel te zien is. Het on-

derzoek van Notten heeft bovendien aangetoond dat deze oven waarschijnlijk het oudste, nog bewaarde huisje van Geulle is. Het stond er in ieder geval al in 1842. Op aangeven van Notten, zijn MTB en het IKL gisteren begonnen met de restauratie. Overwoekerend groen wordt weggehaald en het huisje wordt zoveel mogelijk teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Want het dak is niet origineel en ook in de gevel zijn delen herbouwd met een andere steensoort. „Een echt bakhuis is opgetrokken uit rood verbrandsteen. En dat is in Limburg ruim voorradig.” De werkzaamheden nemen een week of vier in beslag. Daarna komt er bij het bakhuis een permanent informatiebordje. Paul Notten hoopt zelf in de tweede helft van dit jaar een boek te publiceren met zijn historische studies naar de 29 ovens van Geulle.

► In Geulle zijn maar liefst 29 oude bakhuizen bewaard gebleven en goed onderhouden.